

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра східних мов та міжкультурної комунікації

Завдання до самостійної роботи
для студентів денної форми навчання

Навчальна дисципліна
Арабська мова

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	03 гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітня програма	Переклад (арабська та англійська мови)
спеціалізація	східні мови та літератури (переклад включно), перша - арабська
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	іноземних мов

2024 / 2025 навчальний рік

РОЗРОБНИКИ: доцент Ахмад Гарібо Г.

Завдання схвалено на засіданні кафедри східних мов та міжкультурної комунікації

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

В. о. завідувача кафедри східних мов та міжкультурної комунікації

 Юлія ЛАХМОТОВА

Завдання до самостійної роботи погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від «27» серпня 2024 року № 7

Голова науково-методичної комісії

 Анна КОТОВА

МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Самостійна робота осіб, які навчаються, є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, регламентується навчальним планом та робочим навчальним планом. Зміст самостійної роботи над навчальною дисципліною визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Самостійна робота студентів є важливою ланкою при вивченні іноземної мови. Самостійна робота проводиться в тісній єдності з аудиторною роботою і є її продовженням.

Самостійна робота вимагає від студентів розуміння цілей самостійної роботи і кінцевого результату її виконання, а також знання самої процедури самостійної роботи: прийомів навчальної діяльності, стратегій оволодіння іноземною мовою.

Самостійна робота студентів 2-го курсу при вивченні арабської мови включає такі види роботи:

- 1) вивчення лексики уроку;
- 2) виконання вправ з граматики;
- 3) аудіювання діалогу уроку;
- 4) завдання для домашнього читання;
- 5) твір за заданою тематикою;
- 6) доповідь на вільну тему з країнознавства.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим.

Основні методи перевірки успішності студентів: усне опитування, письмовий контроль, практичні заняття тощо.

1.Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
III семестр		
Розділ 1		
1	Порівняльна ступінь якісних прикметників.	4
2	Звернення в арабській мові.	4
3	Відмінювання дієслова رأى كان. Текст «Арабська Республіка Єгипет» .	4
4	Обставини місця (ظرف مكان) .	4
5	Обставини часу (ظرف زمان).	4
6	Займенники та злиті займенники. Іменник غير.	4
7	Текст «В ресторані» .	2
Розділ 2		
8	Характеристика союзів.	4
9	Числівник. Масдар у двох значеннях.	4
10	Іменник كل. جميع. Текст «Прихід зими» .	4
11	Текст «Дамаська міжнародна виставка». Кількісні числівники.	4
12	Обставини образу дії. Текст «Цар персів і крест'янин».	2
13	Друга і п'ята порода дієслова.	2
14	Обороти должествовання і можливості дії.	2
15	Текст «Святиня в Єрусалимі».	2
16	Текст «В готелі» .	2
IV семестр		
Розділ 1		
17	Позначення часу, віку, днів. Шоста порода дієслова.	6
18	Вираження тривалості дії в минулому часі.	6
19	Текст «В бюро повітряних сполучень» .	6
20	Текст «Абу-ль-Ала' аль-Маарри» .	8
Розділ 2		
21	Прості арифметичні дії.	6
22	Сьома і восьма порода дієслова.	6
23	Складнопідрядні речення з безсполучниковим підрядним додатковим реченням..	6
24	Текст «З регулювальником руху». Текст «Босра» .	6
25	Дев'ята порода дієслова. Виключення в АЯ (لا) .	2

2. Вивчення лексики

Відповідно до лексики кожного уроку вводиться певна група нових слів. На занятті студенти записують слова уроку і їх читання, знайомляться послідовністю написання та правилами застосування. Кількість слів, які вводяться протягом одного уроку, поступово збільшується.

Вивчення читань слів і відпрацювання навичок написання знаків студенти здійснюють самостійно.

Контроль за вивченням слів уроку здійснюється викладачем під час занять при роботі студентів біля дошки, а також шляхом перевірки прописів. Слова, які студенти записали під час занять, є обов'язковими для використання в граматичних вправах, що виконуються студентам, і мають

бути застосовані у творах за темою уроку.

Остаточний контроль здійснюється у формі диктанту після вивчення матеріалу кожного уроку. Максимальна оцінка за диктант з нової лексики – 5 балів.

3. Вправи з граматики

Після ознайомлення з граматикою уроку на занятті, студенти самостійно закріплюють набуті знання, виконуючи вправи з підручника. Вправи кожного уроку поділяються на 2 частини: частина А, в якій кожна вправа спрямована на відпрацювання застосування в мові певного граматичного явища та частина В, що містить вправи підвищеної складності, кожна з яких охоплює декілька граматичних тем, та спрямована на закріплення нового матеріалу та повторення вивченого раніше. До кожної вправи у підручнику існує приклад виконання завдання.

Контроль за виконанням вправ з граматики та їх перевірка здійснюється на заняттях. Найвища кількість балів за виконання вправ уроку – 5 балів.

4. Аудіювання діалогу уроку

Після введення лексики та граматики уроку студенти слухають на занятті діалог уроку за темою та відповідають на запитання викладача за змістом діалогу.

Подальша робота з аудіювання діалогу уроку здійснюється студентами самостійно вдома з використанням аудіокурсу. Рекомендовано спочатку прослухати весь діалог повністю, без пауз, і спробувати зрозуміти його загальний зміст. Потім прослухати діалог знову, виписуючи слова, які викликають труднощі щодо їх перекладу, та з'ясувати значення цих слів за словником. Після цього можна переходити до запису діалогу у зошит, прослуховуючи репліку за реплікою і зупиняючи запис, якщо це потрібно.

Результатом роботи має стати запис діалогу в зошиті з аудіювання та відтворення студентами діалогу на занятті напам'ять.

Максимальна кількість балів за діалог уроку – 5 балів.

5. Завдання для домашнього читання

Для домашнього читання використовуються тексти. Тексти містять 5-10% слів, які студентами ще не вивчалися, але про значення яких у більшості випадків можна здогадатися із контексту. Тому рекомендовано перший раз прочитати текст повністю, не зупиняючись для того, щоб з'ясувати значення певного слова, а спробувати зрозуміти загальний зміст тексту. Потім потрібно прочитати текст вдруге, користуючись словником для перекладу незнайомих слів, значення яких доцільно записати у зошит і таким чином уникнути потреби декілька разів шукати в словнику одне й те саме слово, якщо його значення було забуто.

Наступним етапом є виконання завдань до тексту. Питання сформульовані арабською мовою з використанням відомих студентам слів і граматичних конструкцій, тому потрібно спершу зрозуміти зміст запитання, а потім відповісти письмово, спираючись на прочитаний текст. Виконання завдань до тексту забезпечує повторення та якісне запам'ятовування нових слів тексту, але рекомендовано використовувати також різноманітні методики вивчення іношомовної лексики, наприклад:

- асоціація слова із контекстом. Якщо потрібно запам'ятати певне слово, слід запам'ятати також ситуацію або текст, де воно зустрічалося. Якщо потрібно буде використати це слово, то спогад про ситуацію або текст, в якому це слово зустрічалося раніше, допоможе згадати саме слово;

- використання карток. На одній стороні картки пишуть слово китайською мовою, на іншій стороні – його переклад. Картки надають змогу вчити слова, змінюючи їх порядок, відкладаючи ті, які вже добре запам'яталися, або повертаючись до них за необхідності. На картках можна також записувати й речення, в яких слово зустрічається;

- використання різних кольорів. Якщо учень краще запам'ятовує ту інформацію, яку сприймає візуально, то йому доречно використовувати різні кольори для запису слів. Наприклад: іменники – красним кольором, дієслова – зеленим і т.п.

6. Твір

Для творів використовують спеціальні листи в клітинку. У верхньому правому кутку записують арабською мовою ім'я та прізвище виконавця. Рядком нижче посередині записують тему твору.

Твір починається зі вступу, в якому указується тема твору. Закінчується твір висновками за темою. В основній частині тема має бути розкрита послідовно і повністю, слід приділяти увагу тому, які союзи використовуються для поєднання речень, чи не повторюються одні й ті ж самі слова або граматичні конструкції декілька разів підряд. Також бажано, щоб студент застосовував творчий підхід до теми і намагався зробити свій твір цікавим для інших.

7. Доповідь на вільну тему з країнознавства арабських країн

Мета цього виду роботи – поглибити знання студентів про країну, мова якої вивчається, а також викликати та збільшувати їх зацікавленість при вивченні іноземної мови.

Теми для доповідей пропонуються наступні:

- Подорож до Латакії
- Арабські країни
- Арабські страви
- Зимові канікули у теплих арабських країнах
- Відомі пам'ятки архітектури у Лівані, Єгипті, Сирії
- Трафік у Єгипті
- Арабські цифри
- Каліграфія

Крім того, студент може запропонувати свою тему, яку він вважає цікавою для інших студентів групи, і узгодити її з викладачем.

Доповідь має починатися зі вступу, в якому студент повідомляє тему, її актуальність, джерела, з яких він отримав інформацію, основні пункти змісту своєї доповіді. В основній частині розкривається тема. Наприкінці доповіді студент має зробити певні висновки. Наприклад, повідомити які висновки він

зробив для себе з даної теми, яке враження залишило у нього вивчення цієї теми, які питання залишилися нез'ясованими і чому і т.д.

При написанні доповіді можна використовувати літературу з країнознавства арабських країн, енциклопедії, періодичні видання, а також матеріали Інтернет.

Максимальна кількість балів за твір та доповідь – 5 балів.

8. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні екзамену – 3 семестр

Оцінка за роботу за семестр		Екзамен	
Розділ 1	Розділ 2		
T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6	T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6 + T7 + T8 + T9	20	20
30	30		
Поточна з аналітичного читання та граматики + тематична контрольна робота (лексико-граматичний переклад)	Поточна з усної практики, домашнього та індивідуального читання та аудіювання + тематична контрольна робота (диктант)	Екзаменаційна контрольна робота (лексико-граматичний переклад)	Екзаменаційна контрольна робота (диктант)
(5+5)*3	(5+5)*3	5*4	5*4
60		40	

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні заліку – 4 семестр

Оцінка за роботу за семестр				залік	
Розділ 1		Розділ 2		20	20
T1 +T2+T3 + T4		T1 +T2+T3 + T4+T5			
15	15	15	15		
Поточна з аналітичного читання та граматики + тематична контрольна робота (лексико граматичний переклад)	Поточна з усної практики, домашнього та індивідуального читання та аудіювання + тематична контрольна робота(диктант)	Поточна з аналітичного читання та граматики + тематична контрольна робота (лексико граматичний переклад)	Поточна з усної практики, домашнього та індивідуального читання та аудіювання + тематична контрольна робота (диктант)	Залікова контрольна робота (лексико граматичний переклад)	Залікова контрольна робота (диктант)
(5+5)*1.5	5+5*1.5	(5+5)*1.5	5+5*1.5	5*4	5*4

30	30	40
----	----	----

За кожен тематичний блок студент може набрати 30 балів: 15 балів за контрольну роботу, та 15 балів за роботу на практичному занятті та самостійну роботу. Робота на занятті та самостійна робота окремо оцінюється за 5-ти бальною шкалою, сумується та переводиться у залишкові 15 балів.

Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування кожного окремого тематичного блоку, складає 15 балів.

Для допуску до складання підсумкового контролю здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Форми контролю навчальних здобутків студентів:

- підсумковий контроль складається з диктанту арабською мовою та перекладу з української на арабську мову(кожне завдання оцінюється в 20 балів). 3 семестр - екзамен, 4 семестр – залік

Параметри контролю:

Семестр	Диктант			Переклад		
	кіль-ть ієрогліфів	кіль-ть активних моментів	час на виконання	кіль-ть знаків	кіль-ть активних моментів	час на виконання
I	60	20	30 чит. 3 р.	400	20	60
II	120	30	30 чит. 3 р.	800	30	60
III	150	40	30 чит. 3 р.	1000	40	60
IV	150	40	35 чит. 3 р.	1000	45	60
V	220	45	35 чит. 3 р.	1100	50	60
VI	220	45	40 чит. 2 р.	1100	50	60
VII	260	60	40 чит. 2 р.	1500	60	60
VIII	280	60	40 чит. 2 р.	1600	60	60
IX	300	70	40 чит. 2 р.	1700	60	60
X	300	70	40 чит. 2 р.	1800-1900	70	60

за помилку у перекладі та диктанті з матеріалу, який є активним моментом, нараховується 1 штрафний бал, за помилку з матеріалу, не є активним моментом, нараховується 0,5 штрафних балів.

Диктант з усного мовлення читається 3 рази. Під час першого пред'явлення студенти прослуховують весь текст. Під час другого пред'явлення текст читається окремими синтагматичними групами. Під час третього пред'явлення студенти перевіряють записаний текст.

Критерії оцінювання:

Диктант/ Шкала відповідності оцінки (за національною системою) кількість штрафних балів

Кількість активних моментів	Кількість штрафних балів на "5"	Кількість штрафних балів на "4"	Кількість штрафних балів на "3"	Кількість штрафних балів на "2"
20	0-2	2,5-5	5,5-8	8,5 і більше
30	0-3	3,5-6	6,5-12	12,5 і більше
40	0-4	4,5-8	8,5-16	16,5 і більше
50	0-5	5,5-10	10,5-20	20,5 і більше
60	0-6	6,5-12	12,5-24	24,5 і більше
70	0-7	7,5-14	14,5-28	28,5 і більше
Виконано:	100%-90%	89%-80%	79%-60%	49% і менше

Переклад/ Шкала відповідності оцінки (за національною системою) кількість штрафних балів

Кількість активних моментів	Кількість штрафних балів на "5"	Кількість штрафних балів на "4"	Кількість штрафних балів на "3"	Кількість штрафних балів на "2"
20	0-2	2,5-5	5,5-8	8,5 і більше
30	0-3	3,5-6	6,5-12	12,5 і більше
40	0-4	4,5-8	8,5-16	16,5 і більше
50	0-5	5,5-10	10,5-20	20,5 і більше
60	0-6	6,5-12	12,5-24	24,5 і більше
70	0-7	7,5-14	14,5-28	28,5 і більше
Виконано:	100%-90%	89%-80%	79%-60%	49% і менше

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	

1-49	незадовільно	не зараховано
------	--------------	---------------

9. Рекомендована література

Основна література

2-й рік підготовки

1. Abdu-Rrahman ben Ibrahim al-Afzan. Al-Arabiya Bayna Yadayk, Kitaab 2, Riyadh, 2013.
2. Brustad Kristen, Al-Batal Mahmoud, Al-Tonsi Abbas. Al-Kitaab fii Ta'allum al-'Arabiyya with DVDs: A Textbook for Arabic, Part Two / Kristen Brustad, Mahmoud Al-Batal, Abbas Al-Tonsi. – Second Edition. – Washington D. C. : Georgetown University Press, 2007. – 431 p. (with DVDs)
3. Price, James M. All The Arabic You Never Learned The First Time Around / James M. Price. – Presidio of Monterey : Defense Language Institute Foreign Language Center, 1997. – 525 p.
4. Schulz Eckehard, Krahл Günther, Reuschel Wolfgang. Standard Arabic : An Elementary-Intermediate Course / Eckehard Schulz, Günther Krahл, Wolfgang Reuschel. – Cambridge : Cambridge University Press, 2000. – 656 p. (with audio CDs)
5. Abu-Chacra, Faruk. Arabic : An Essential Grammar / Faruk Abu-Chacra. – New York : Routledge, 2007. – 355 p.
6. Al-Baalbaki Munir, Baalbaki Ramzi Munir. Al-Mawrid Al-Hadeeth: A Modern English-Arabic Dictionary / Munir Al-Baalbaki and Dr. Ramzi Munir Baalbaki. – Beirut : Dar el-Ilm Lilmalayin, 2008. – 1538 p.
7. Badawi El-Said Modern Written Arabic : a Comprehensive Grammar / El-Said Badawi, Michael G. Carter and Adrian Gully. – London ; New York : Routledge, 2004. – 832 p.

Допоміжна література:

1. Versteegh K. The Arabic Language / Kees Versteegh. – New York : Columbia University Press, 1997. – 277 p.
2. Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic (Arabic-English) / Hans Wehr; edited by J. Milton Cowan. – 4th ed. – Urbana : Spoken Language Services, 1993. – 1301 p.
3. Wright W. A Grammar of the Arabic Language (2 vols.) / W. Wright. – 3d edition. – Beirut : Librairie du Liban, 1996. – 317 p. (vol. 1), 450 p. (vol. 2)
4. محمد ابراهيم سليم حكايات قبل النوم للاطفال – ص 63
6. ا.د. می یوسف خلیف الحیاة اليومية \ مركز اللغة العربية – جامعة القاهرة. – 2001. – 87.
11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення
1. <http://arabic.rt.com/>
2. <http://www.bbc.co.uk/languages/other/arabic/guide/facts.shtml>